

OBRAZLOŽITEV ELABORATA O OBLIKOVANJU CEN OBVEZNIH OBČINSKIH GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB RAVNANJA S KOMUNALNIMI ODPADKI NA OBMOČJU OBČINE ZREČE TER SISTEMA RAVNANJA Z ODPADKI

1. PRAVNE OSNOVE

Vlada Republike Slovenije je dne 15. 11. 2012, sprejela Uredbo metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: Uredba). Uredba je bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 87/2012, z dne 16. 11. 2012, veljati pa je začela z dnem 1. 1. 2013.

Dne 31. 12. 2012, je Vlada Republike Slovenije v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 109/2012, objavila prve spremembe navedene Uredbe.

2. IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE CEN JAVNIH SLUŽB RAVNANJA S KOMUNALNIMI ODPADKI NA PODLAGI NOVE UREDBE

2.1. Elaborat

Ceno storitev javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: javne službe), predlaga izvajalec javnih služb z Elaboratom o oblikovanju cen izvajanja storitev javnih služb (v nadaljnjem besedilu: Elaborat), ki ga predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev.

Izvajalec Elaborat pripravi enkrat letno, mora pa ga pripraviti takoj in ga poslati pristojnemu občinskemu organu, ki mora začeti postopek potrjevanja nove cene, če razlika med potrjeno ceno in obračunsko ceno, glede na količino opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju presega deset odstotkov od potrjene cene.

2.2. Količina opravljenega dela

Količina opravljenega dela je izražena v kg in se nanaša na količine zbranih in obdelanih določenih vrst komunalnih odpadkov ter odloženih ostankov predelave ali odstranjenih komunalnih odpadkov.

Izvajalec za uporabnike najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko količino opravljenih storitev.

2.3. Predračunska količina opravljenega dela

Predračunska količina opravljenega dela predstavlja načrtovane količine zbranih, obdelanih in odloženih komunalnih odpadkov v prihodnjem obračunskem obdobju. Kot prihodnje obračunsko obdobje smo upoštevali koledarsko leto 2013.

2.4. Predračunska cena

Predračunska lastna cena storitev javne službe je cena, ki se izračuna v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in Uredbo, na podlagi načrtovane količine

opravljenih storitev in načrtovanih stroškov ter prihodkov izvajalca v prihodnjem obračunskem obdobju in ne vključuje cene javne infrastrukture.

2.5. Potrjena cena

Potrjena cena storitev javne službe je sestavljena iz cene javne infrastrukture ter iz cene, ki se nanaša na opravljanje storitev javne službe in jo potrdi pristojni organ občine.

2.6. Obračunska cena

Obračunska lastna cena storitev javne službe je cena, ki se izračuna v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in Uredbo, pri čemer se za preračun stroškov na enoto storitev uporabijo dejanske količine opravljenih storitev in realizirani stroški izvajalca v preteklem obračunskem obdobju.

2.7. Sestava cene

Pri javni službi ravnanja s komunalnimi odpadki se ločeno oblikujejo cene za posamezno javno službo in sicer za:

- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelavo določenih vrst komunalnih odpadkov in
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Pri oblikovanju cen javnih služb se upoštevajo standardi in ukrepi za opravljanje posamezne javne službe, kakor jih opredeljujejo državni in občinski predpisi za posamezno javno službo.

Cena posamezne storitve javne službe je sestavljena iz cene:

- javne infrastrukture in
- opravljanja storitev posamezne javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

Cena javne infrastrukture vključuje:

- stroške amortizacije ali najema javne infrastrukture,
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe,
- stroške odškodnin, ki so stroški odškodnin za služnost in povzročeno škodo, povezano z gradnjo, obnovo in vzdrževanjem infrastrukture javne službe,
- finančna jamstva in
- odhodke financiranja, ki so stroški obresti in drugi stroški, povezani z dolžniškim financiranjem gradnje ali obnove infrastrukture javne službe.

Cena opravljanja storitev vključuje naslednje skupine stroškov:

- neposredne stroške materiala in storitev,
- neposredne stroške dela,
- druge neposredne stroške,
- splošne (posredne) proizvodne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
- splošne nabavno-prodajne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije

- poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
- splošne upravne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
 - obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe,
 - neposredne stroške prodaje,
 - druge poslovne odhodke in
 - donos.

2.8. Oblikovanje cen za uporabnike

Cene storitev javnih služb za uporabnike se oblikujejo, kot predračunske cene, na podlagi predračunskih količin opravljenega dela (izraženo v kg) in predračunskih stroškov za prihodnje obračunsko obdobje.

Cena storitev za uporabnike je sestavljena iz stroškov vseh treh javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki.

Pri javni službi zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov se ločeno oblikuje cena za zbiranje:

- ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov in kosovnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada,
- ločeno zbrane odpadne embalaže,
- mešanih komunalnih odpadkov ter
- ločeno za zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada.

Cena storitev javnih služb se uporabnikom oblikuje in zaračunava v obliki akontacij, sorazmerno glede na prostornino zabojnika za mešane komunalne odpadke in pogostost odvoza zabojnika, in sicer tako, da se najmanj enkrat letno razdeli masa v zadnjem obračunskem obdobju zbranih komunalnih odpadkov v posamezni občini na uporabnike glede na prostornino zabojnika za mešane komunalne odpadke in pogostost odvoza tega zabojnika.

Izvajalec za preteklo obračunsko obdobje ugotovi razliko med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev.

Ugotovljena razlika med potrjeno in obračunsko ceno glede na dejansko količino opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju se v elaboratu upošteva pri izračunu predračunske cene za naslednje obračunsko obdobje.

Za stavbo, v kateri ni stalno prijavljenih prebivalcev in za katero ni podatka o velikosti zabojnika, se za porazdelitev količine opravljenih storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki upoštevata najmanj ena tretjina najmanjše velikosti zabojnika in najmanjša pogostost odvoza v skladu z občinskim predpisom, ki ureja opravljanje javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov.

Če se uvede nova storitev, se predračunska cena storitve javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki izračuna na podlagi ocene stroškov in prihodkov ter količine opravljene storitve za prvo leto opravljanja storitve.

2.9. Uskladitev občinskih predpisov z Uredbo

Občine morajo uskladiti svoje predpise in sprejeti cene v skladu s to Uredbo najpozneje v petnajstih mesecih po uveljavitvi te Uredbe, torej do konca marca 2014.

3. OBLIKOVANJE CEN NA OBMOČJU OBČINE ZREČE

3.1. Oblikovanje trenutno uporabljenih cen

Cene storitev gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki, ki se uporabljajo na območju Občine Zreče, so na podlagi informacij predstavnika Občine Zreče, nespremenjene vse od leta 2001, torej več kot 11 let, in sicer znašajo :

- za fizične osebe (1,4985 EUR/oseba), od tega:
 - 1,0603 EUR/oseba/mesec, za zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov in
 - 0,4382 EUR/oseba/mesec, za okoljsko dajatev;
- za pravne osebe (0,1458 EUR/L), od tega:
 - 0,0583 EUR/L, za zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov,
 - 0,0175 EUR/L, za okoljsko dajatev in
 - 0,0700 EUR/L, za strošek RCERO.

Vse cene so brez DDV.

3.2. Oblikovanje cen zaradi odvoza odpadkov na regijski center ravnanja z odpadki

Zaradi zaprtja odlagališča komunalnih odpadkov v Slovenskih Konjicah in nujnosti odvoza mešanih komunalnih odpadkov na obdelavo in odlaganje v regijski center za ravnanje z odpadki, je Občinski svet občine Zreče, na svoji 6. redni seji dne 11. 5. 2011, sprejel sklep o novi ceni za odvoz mešanih komunalnih odpadkov na obdelavo in odlaganje na RCERO.

Na podlagi navedenega sklepa znašajo nove sprejete cene ravnanja z odpadki:

- za fizične osebe (3,5603 EUR/oseba), od tega:
 - 1,0603 EUR/oseba/mesec, za zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov ter
 - 2,5000 EUR/oseba/mesec, za strošek RCERO **vključno z okoljsko dajatvijo.**
- za pravne osebe (0,1958 EUR/L), od tega:
 - 0,0583 EUR/L, za zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov ter
 - 0,1375 EUR/L, za strošek RCERO **vključno z okoljsko dajatvijo.**

Vse cene so brez DDV.

Zaradi Uredbe Vlade Republike Slovenije o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev, Občina Zreče oz. izvajalec javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki, sprejetih cen nista uveljavila.

3.3. Novo oblikovanje cen

3.3.1. Oblikovanje cen na podlagi na podlagi javnega razpisa

Občini Zreče in Vitanje sta v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 22/2011, objavili Javni razpis za podelitev koncesije za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na območju Občine Zreče in Občine Vitanje.

Ponudba ponudnika Saubermacher Slovenija d.o.o., s partnerjem Čisto mesto Ptuj d.o.o., je bila sprejeta, kot najugodnejša.

Ponudbo smo izdelali v skladu s pogoji razpisne dokumentacije in podatkov iz razpisne dokumentacije ter ostalih prilog razpisne dokumentacije in sicer:

- Usmeritve in tehnične specifikacije ravnanja z odpadki v občinah Zreče in Vitanje v obdobju 2010 – 2016 (pripravljavec dokumenta : Okoljsko raziskovalni zavod, Sp. Preloge 55, Slovenske Konjice, maj 2010, verzija 2),
- Osnutek odloka o načinu opravljanja GJS ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Zreče (pripravljavec dokumenta : Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor),
- Osnutek odloka o načinu opravljanja GJS ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Vitanje (pripravljavec dokumenta : Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor),

V dokumentu Usmeritve in tehnične specifikacije ravnanja z odpadki v občinah Zreče in Vitanje v obdobju 2010 – 2016, je določena predvidena sestava količin odpadkov v letu 2010 v občinah Zreče in Vitanje, ki se upošteva pri izdelavi ponudbe in sicer :

Vrsta odpadka	Količina (v kg)
Mešani komunalni odpadki	1.500.000
Ločeno zbrane biološke frakcije	750.000
Ločeno zbrane frakcije	2.000.000
Skupaj	4.250.000

V dokumentu Osnutek odloka o načinu opravljanja GJS ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Zreče, je količina zbranih odpadkov za leto 2010 in sicer 3.950.000 kg in v letu 2012 4.005.494 kg, za Občino Vitanje pa v letu 2010 450.000 kg in za leto 2012 456.322 kg. Na teh osnovah je določena » simulacija poslovanja koncesionarja v okviru izvajanja GJS. «

Izhajajoč iz navedenih podatkov, smo določili ponudbeno ceno za opravljanje razpisanih storitev vseh javnih služb ravnanja z odpadki na območju Občine Zreče in Občine Vitanje, v višini 0,1790 EUR/kg, brez DDV in brez stroškov javne infrastrukture.

Kot izbrani izvajalec, smo z obema občinama podpisali koncesijsko pogodbo, dne 8. 11. 2011, z operativnim opravljanjem javnih služb pa smo pričeli s 1. 1. 2012.

V celotnem koledarskem letu 2012 (od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012), smo na območju obeh občin zbrali naslednje količine odpadkov (razdelitev je skladno z določili Uredbe):

Vrsta odpadkov	Zbrane količine odpadkov v 2012 v kg		
	Zreče	Vitanje	Skupaj
Ločene frakcije določenih komunalnih odpadkov in kosovnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	60.535	24.166	84.701
Ločeno zbrana odpadna embalaža	404.620	103.460	508.080
Biološko razgradljivi kuhinjski odpadki in zeleni vrtni odpad	53.270	15.590	68.860
Mešani komunalni odpadki	936.490	233.310	1.169.800
Skupaj	1.454.915	376.526	1.831.441

To so količine odpadkov, ki smo jih zbrali, kot izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki,

Po doslej zbranih podatkih je eden izmed prejšnjih zbiralcev odpadkov na območju Občine Zreče, v letu 2012 prevzel 189.640 kg mešanih komunalnih odpadkov pri družbi Unior (hotel v Zrečah, tovarna Unior v Zrečah in turistični kompleks na Rogli). Količina prevzetih odpadkov 189.640 kg v gornji tabeli ni upoštevana.

Analiza podatkov kaže, da so bile realizirane količine odpadkov za 53 % nižje, kot so bile načrtovane, pa čeprav je bil standard zbiranja odpadkov enak, kot prejšnja leta.

Zaradi navedenih razlogov in zaradi vladne Uredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev, je bil v letu 2012, ustvarjen poslovni izid v višini 275.499,00 EUR izgube.

3.3.2. Oblikovanje cen v letu 2013

Pri oblikovanju cen v letu 2013 izhajamo iz naslednjih osnov :

- nov standard zbiranja komunalnih odpadkov,
- izračun lastne cene na podlagi metodologije iz Uredbe,
- upoštevanje količin odpadkov na ravni iz leta 2012,
- zaračunavanje občanom na podlagi oseb v gospodinjstvu (razen za biološko razgradljive odpadke, kjer je osnova volumen zabojnika),
- zaračunavanje pravnim osebam pa podlagi volumna zabojnika,
- pokritje vseh stroškov, ki so načrtovani pri izvajanju javnih služb...

Predračunski stroški izvajanja storitev so izračunani na podlagi načrtovane količine opravljenih storitev in načrtovanih stroškov ter prihodkov izvajalca v prihodnjem obračunskem obdobju in vključujejo strošek javne infrastrukture ter znašajo:

Vrsta javne službe		Predračunski stroški izvajanja storitev v letu 2013
1.	Zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov	358.132,00 EUR
2.	Obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov	103.116,00 EUR
3	Odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov	41.345,00 EUR
Skupaj		502.593,00 EUR

Za pokritje stroškov izvajanja gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki na območju obeh občin, je potrebno prilagoditi standard zbiranja odpadkov, s poudarkom na več zbiranja sekundarnih surovin in ustrezno uskladiti cene za posamezne storitve vseh treh javnih služb.

Na področju ravnanja z odpadki pri fizičnih osebah predlagamo uveljavitev cene, ki jo je potrdil Občinski svet občine Zreče, na svoji 6. redni seji dne 11. 5. 2011 in znaša 3,5603 EUR/oseba (brez DDV). Navedena cena vključuje zbiranje naslednjih vrst odpadkov, glede na mesto prevzemanja:

- pri povzročiteljih:
 - 17 – krat letno mešane komunalne odpadke,
 - 26 – krat letno mešano embalažo in
 - 13 – krat letno papir;
- na ekoloških otokih oz. zbiralnicah ločenih frakcij:
 - 13 – krat letno papir,
 - 26 – krat letno mešano embalažo in
 - 13 – krat letno stekleno embalažo
- na skupnih prevzemnih mestih:
 - 1 – krat letno kosovne odpadke in
 - 1 – krat letno nevarne odpadke.
- v zbirnem centru v Zrečah:
 - nenevarne odpadke, dvakrat tedensko.

Za ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom, se cena oblikuje na volumen zabojnika (120 in 240 L) ter letnim številom odvozov 39 – krat (od 1. maja do 31. oktobra – tedensko, od 1. novembra do 30. aprila – štirinajstdnevno).

Na področju ravnanja s komunalnimi odpadki pri pravnih osebah se obračun izvaja na podlagi prostornine zabojnika, ki ga uporablja pravna oseba za zbiranje posameznih vrst odpadkov, skladno z določenimi frekvencami odvozov in sicer:

- 26 – krat letno mešani komunalni odpadki,

- 26 – krat letno mešana embalaža,
- 13 – krat letno papir,
- 13 – krat letno steklena embalaža.
- 39 – krat letno biološko razgradljivi odpadki.

Predlagane tarifne postavke do izračunane na podlagi predračunske lastne cene, uporabnikom pa se zaračunavajo kot akontacije.

Najmanj enkrat letno bomo ugotavljali količino opravljenega dela (izraženo v kg) ter stroške ravnanja z odpadki ter predlagali ustrezne uskladitve, v skladu s pripravljenim Elaboratom in tarifnimi postavkami.

4. CENE STORITEV RAVNANJA S KOMUNALNIMI ODPADKI V SOSEDNJIH OBČINAH

Cene storitev ravnanja s komunalnimi odpadki so odvisne od vrste faktorjev. Eden glavnih je obseg storitev pri čemer izstopa standard zbiranja posameznih vrst odpadkov in letno število odvozov posameznih vrst, v nadaljevanju pa obseg in zahtevnost obdelave mešanih komunalnih odpadkov in zagotavljanje končne oskrbe.

Praktično je nemogoče in nekorektno primerjati cene ravnanja z odpadki po posameznih občinah, saj na stroške izvajalca vplivajo tudi :

- število strank in njihov tip (družinske hiše ali stanovanjski bloki, podeželje ali mestno oz. primestno jedro), pomembno zaradi potrebnega števila ur in km za pobiranje odpadkov,
- subvencija občine za najem javne infrastrukture,
- oddaljenost do lokacij obdelave in odlaganja odpadkov,
- stroški za obdelavo in odlaganje odpadkov...

Mogoče bo primerljivost boljša, ko bo ministrstvo pristojno za okolje izdelalo primerljiva območja (rok do konca leta 2013).

4.1. Občina Slovenske Konjice

Na območju Občine Slovenske Konjice je izvajalec javne službe Javno komunalno podjetje Slovenske Konjice. Navedeni izvajalec izvaja storitve pa podlagi cen, ki so veljale pred 1. 1. 2013.

Javno komunalno podjetje Slovenske Konjice je že pripravilo Elaborat o oblikovanju cen komunalnih storitev ter nove izračune za ustrezno prilagoditev trenutno veljavnih cen in pričakujejo, da jih bo Občinski svet občine Slovenske Konjice sprejel v aprilu 2013. Načrtujejo, da bodo nove cene lahko uporabljali od 1. 5. 2013.

4.2. Občina Vojnik

Na območju Občine Vojnik je izvajalec javne službe Simbio Celje. Trenutno veljavne cene so bile oblikovane v letu 2009 in znašajo za volumen zabojnika 120 L = 11,93 EUR (brez DDV). Izvajalec načrtuje njeno novo prilagoditev še v letošnjem letu.

4.3. Občina Oplotnica

Na območju Občine Oplotnica je izvajalec javne službe Komunala Slovenska Bistrica, ki načrtuje prilagoditev nove cene za volumen zabojnika 120 L cca. 12,70 EUR (z DDV).

5. ZAKLJUČEK

S predlaganim Elaboratom začnemo s postopkom oblikovanja cen komunalnih storitev v skladu z Uredbo o metodologijo za oblikovanju cen. Da bi v popolnosti zadostili zahtevam nove Uredbe, bo potrebno v roku do konca marca 2014, uskladiti obstoječi način obračuna za gospodinjstva iz sedanje osnove na osebo, na volumen zabojnika za mešane komunalne odpadke in pogostost odvoza teh zabojnikov pri posameznih povzročiteljih.

Predlog akontacije cene za gospodinjstva je enak, kot ga je Občinski svet občine Zreče, že sprejel, torej sprejeto cene zgolj uveljavljamo, čeprav bi le-ta bila zagotovo že uveljavljena, če ne bi le-to preprečila »vladna uredba o zamrznitvi cen komunalnih storitev.«

Pomembno je poudariti izhodišče, da nov predlog cene vsebuje večji obseg storitev, kot so jih vsebovale sprejete cene iz leta 2011.

Z novim standardom zbiranja se uvaja zbiranje mešane embalaže na območju celotne občine Zreče (trenutno zgolj v urbanih delih občine), uvaja se nova storitev : zbiranje papirja in papirne embalaže za celotnem območju občine (dostopna gospodinjstva z zabojniki, volumna 120 ali 240 L, nedostopna gospodinjstva pa po 2 vrečki na mesec), vsem gospodinjstvom, ki bodo le-to želela, se omogoča oddaja biološko razgradljivih odpadkov.

Predlog nove cene vsebuje tudi stroške zbiranja nevarnih odpadkov, ki jih je v preteklosti plačevala Občina Zreče ter stroške zbiranja odpadkov v Zbirnem centru, ki ga je delno tudi plačevala Občina Zreče.

Po sprejemu Elaborata o oblikovanju cen, bomo na območju Občine Zreče pričeli z uvajanjem novega sistema in načrtujemo njegovo zaključitev do konca maja 2013, tako, da bi novo ceno uveljavili od 1. 6. 2013 dalje.

Z novim standardom zbiranja odpadkov, bo Občina Zreče v skupini slovenskih občin z najvišjim standardom zbiranja komunalnih odpadkov. Nov standard bo omogočal zmanjšanje količin odpadkov za odlaganje in povečevanje deleža odpadkov za snovno in energetsko izkoriščanje.

V Murski Soboti, 20. 3. 2013

Pripravila :

Anja Hergula, univ. dipl. ekon.
Franc Knaus, ekon.

Direktor :
Rudolf Horvat, univ. dipl .prav.